

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA 2050

Kaavamerkinnät- ja määräykset

Ehdotus 2, 26.10.2026

tark. 28.10.2026

ISBN xx (printti)

ISBN xx (pdf)

ISSN xx

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA 2050

Kaavamerkinnät ja -määräykset

Satakuntaliitto 2026
ISBN xxx-xxx-xxxx-xx-x (print)
ISBN xxx-xxx-xxxx-xx-x (pdf)
ISSN xxxx-xxxx

Kansikuva: xxx xxx

Sisällysluettelo

Johdanto 4

1. Maakuntakaavan kaavamerkinnät- ja määräykset 5

2. Maakuntakaavan merkintätyypit 5

1.1 Kehittämisperiaatemerkinnät 5

2.1. Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät 5

2.2. Aluevaraus-, kohde- ja viivamerkinnät 6

2.3. Viivamerkinnät ja muut merkinnät 6

3. SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN 2050 KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET 7

3.1. Vahvistuvat kaavamerkinnät ja -määräykset 7

3.2. Satakunnan maakuntakaavan 2050 selostus kaavamerkintöjen ja -määräysten tulkinnan apuna 7

KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET 8

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT 12

ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT 20

ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT 26

VIIVA- JA MUUT MERKINNÄT 38

PIIRTÄMISTEKNISET MERKINNÄT 43

POHJAKARTTAMERKINNÄT 44

Johdanto

Laaditaan myöhemmin

1. Maakuntakaavan kaavamerkinnät- ja määräykset

Satakunnan maakuntakaavan 2050 kaavakartta sekä kaavamerkinnät ja -määräykset ovat maakuntakaavan oikeusvaikutteisia asiakirjoja. Kaavakartalla esitetään kutakin teemaa koskeva ratkaisu maakuntakaavamerkinnöin, jotka ovat merkintöinä yleispiirteisiä ja täsmentyvät kuntien yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Kuntien kaavoitusta ohjataan maakuntakaavassa merkintöihin sisältyvillä määräyksillä.

Ympäristöministeriön asetus (311/2024) maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta astui voimaan 11.6.2024. Asetuksella kumottiin ympäristöministeriön kaavamerkintöjä koskeva asetus (Ympäristöministeriö: A5 Ympäristöministeriön asetus maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä, 31.3.2003). Asetuksen 3 §:n mukaan kunta ja maakunnan liitto saavat yksittäisen kaavan laatimisen yhteydessä soveltaa aiempaa asetusta vuoden 2028 loppuun, jos ne laativat kaavaa noudattaen niitä maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä, jotka olivat voimassa 31 päivään joulukuuta 2023.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkintöjen ja määräysten lähtökohtia ovat olleet maankäyttö- ja rakennuslaissa (nyk. alueidenkäyttölaissa) määritellyt maakuntakaavan sisältövaatimukset. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan maakuntakaavoissa käytetään kehittämisperiaatemerkintöjä, alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevia merkintöjä sekä varsinaisia aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä.

2. Maakuntakaavan merkintätyypit[1]

1.1 Kehittämisperiaatemerkinnät

Kehittämisperiaatemerkintä on yleispiirteinen merkintätyyppi, mikä osoittaa maakunnan kehitystarpeita. Kehittämisperiaatemerkintää ei ole tarkasti maantieteellisesti paikkaan sidottu merkintä. Kehittämisperiaatteita koskevilla merkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan alueita, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta ja siksi alueihin kohdistuu muussa suunnittelussa huomioon otettavia alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeita. Merkintätyyppi antaa mahdollisuuksia maakunnan alueidenkäytön suunnittelun ja alueen muun kehittämisen yhteen niveltämiselle. Kehittämisperiaatteet voivat koskea maakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä alueidenkäyttökysymyksiä, joihin liittyvät yksityiskohtaisemmat aluevaraustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä. Kehittämisperiaatteisiin liittyvät maakuntakaavamääräykset koskevat siten lähes aina toteuttavaa suunnittelua.

2.1. Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät

Maakuntakaavan osa-alueiden erityisominaisuudet voivat liittyä luonnon- tai kulttuuriympäristön, maiseman sekä luonnonvarojen erityisiin arvoihin. Erityisominaisuuksia voivat olla myös osa-alueiden alueidenkäyttöä erityisesti rajoittavat ominaisuudet, kuten melu- ja vaara-alueet tai suojavyöhykkeet. Merkintäryhmään kuuluvat myös rakentamisrajoitusalueen laajentamista tai poistamista koskevat merkinnät. Osa-alueiden erityisominaisuuksia osoittamaan voidaan käyttää rasteri- tai viivamerkintöjä. Erityisominaisuuksia osoittavien merkintöjen alueella voi olla monenlaista alueidenkäyttöä. Jotkin erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät viittaavat tarpeisiin, joiden toteutus tapahtuu erityislainsäädännön kautta. Tällöin osa-aluemerkinnän merkitys on ensisijaisesti informatiivinen. Kuten kehittämisperiaatemerkintöjäkin, voidaan erityisominaisuuksia osoittavia merkintöjä käyttää muiden merkintöjen kanssa päällekkäisesti.

[1] *Ympäristöministeriö. Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 –sarja. Maakuntakaavamerkinnät ja – määräykset, opas 10, sivut 18-20, Ympäristöministeriö 2003*

2.2. Aluevaraus-, kohde- ja viivamerkinnät

Maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita osoitetaan aluevarausmerkinnöillä. Aluevarausmerkinnät on laadittu maakuntakaavan mittakaavassa yleispiirteisinä merkintöinä. Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pienialaisia alueita osoitettaessa (alle 10 ha) tai kun aluevarauksen ulottuvuudella ei ole ylikunnallisen ohjaustarpeen tai maakuntakaavan muun sisällön kannalta merkitystä (esimerkiksi kylät).

Aluevarauksia voidaan tavanomaisen aluevaraussuunnittelun tarpeiden lisäksi käyttää täsmentämään ja tarkentamaan kehittämisperiaatteita tai osa-alueiden erityisominaisuuksia. Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus. Aluevarausmerkinnät ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Viivamerkinnöillä osoitetaan liikenneyhteyksiä, johtoja ja osa-alueita. Aluevarausmerkintöihin rinnasteiset viiva- ja kohdemerkinnät ovat aluevarausmerkinnöistä poiketen kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä.

2.3. Viivamerkinnät ja muut merkinnät

Aluevarauksiin rinnastettavia viivamerkintöjä käytetään osoittamaan sellaisia alueidenkäyttömuotoja, jotka kartalla ovat viivamaisia kuten tiet, rautatiet ja johtolinjat. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen viivamerkinnän tarkoittaman alueidenkäytön tosiasiallinen leveys maastossa voi olla huomattavasti kapeampi kuin millaisena se piirtämisteknisistä syistä joudutaan kaavakartalla esittämään.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 kaavakartalla on esitetty Porin ja Rauman kaupunkien keskusta-alueiden kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000. Suurennosalueiden raja on osoitettu kaavakartalla pistekatkoviivalla. Näiden alueiden kulttuuriympäristöt on osoitettu vain suurennoksissa.

Kuva 1. Maakuntakaavamerkintöjen periaatteelliset sisältöelementit ja esitystapa[2]

	1) Alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen muutokset ja muu kehittäminen "tavoitellun kehityksen ja muutoksen osoittaminen"	2) Olemassa olevan alueiden käytön ja ympäristöarvojen säilyttäminen "pysyvän alueiden käytön osoittaminen ja erityisominaisuuksien säilyttäminen"
a) Aktiivinen ohjaus	Kehittämisperiaatteet Aluevaraus-, kohde- ja viivamerkinnät *Suunnittelumääräykset*	Kehittämisperiaatteet Aluevaraus-, kohde- ja viivamerkinnät *Suunnittelu-, rakentamis- ja suojelumääräykset*
b) Reagoiva ohjaus	Kehittämisperiaatteet Erityisominaisuudet *Suunnittelu- ja rakentamismääräykset*	Kehittämisperiaatteet Erityisominaisuudet *Suunnittelu-, rakentamis- ja suojelumääräykset*

[2] *Ympäristöministeriö. Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 –sarja. Maakuntakaavamerkinnät ja – määräykset, opas 10, sivu 33, Ympäristöministeriö 2003*

3. SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN 2050 KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

3.1. Vahvistuvat kaavamerkinnät ja -määräykset

Satakunnan maakuntakaavan 2050 kaavamerkinnät ja -määräykset esitetään erillisenä asiakirjana maankäyttö- ja rakennusasetuksen 9 §:n mukaisesti.

Varsinaisen merkinnän selityksen ja kaavamääräyksen lisäksi taulukossa kuvataan tarkemmin, mitä kaavassa on eri merkinnöillä erityisesti tarkoitettu. Merkinnän kuvaus ei ole oikeusvaikutteinen, kuten merkinnän selitys, kaavamääräys ja kaavakartta, mutta sillä on kaavaselostuksen tapaan merkitystä tulkintaohjeena. Kolmannessa sarakkeessa esitetään alueille kohdistuvat määräykset, jotka vahvistuvat kaavamerkinnän yhteydessä.

3.2. Satakunnan maakuntakaavan 2050 selostus kaavamerkintöjen ja -määräysten tulkinnan apuna

Satakunnan maakuntakaavan 2050 selostuksessa on esitetty mm. tarkemmat kaavan lähtökohtiin ja tavoitteisiin liittyvät tiedot, kaavaratkaisujen perustelut sekä kuvaus kaavan vaikutuksista. Selostuksessa on myös kaavan tulkintaan ja toteuttamiseen soveltuvaa aineistoa. Selostus koostuu kolmesta eri kokonaisuudesta:

Satakunnan maakuntakaavan 2050 selostus
osa A: Kaavaselostus
osa B: Teemakartat ja kohdeluettelot
osa C: Vaikutusten arviointi

Satakuntaliiton maakuntahallitus xx.xx.xxxx / xx §
Satakuntaliiton maakuntavaltuusto xx.xx.xxxx / xx §

KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET

Aurinkovoima

Suunnittelumääräys

Aurinkoenergian tuotantoalueet ja niihin liittyvät energiavarastot tulee sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja teknisen huollon verkostojen läheisyyteen ja pohjavesialueiden ulkopuolelle. Suunnittelussa on otettava huomioon olemassa oleva vakituinen ja vapaa-ajan asuminen sekä elinkeinot. Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista luonnontilaisen kaltaisille soille ja yhtenäisille tai viherrakenteen kannalta merkittäville metsäalueille tulee välttää.

Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvot säilyvät sekä viher- ja virkistysverkon jatkuvuus ja riittävyys turvataan ja merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen ehkäistään. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ehkäistä ja lieventää vesiin kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia.

Aurinkoenergian tuotantoalueita suunniteltaessa tulee turvata Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon Puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta, johtuvat rajoitteet.

Geologia

Suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelussa ja hankkeissa maa- ja merialueilla tulee kiinnittää huomiota kallio- ja maaperän, pinnanmuotojen ja hydrologian muodostamiin kokonaisuuksiin ja elottoman luonnon monimuotoisuusarvoihin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata kallio- ja maaperästä johtuvien ominaispiirteiden kuten luonnonmaisemien ja arvokkaiden geologisten muodostumien säilyminen sekä ehkäistä ja lieventää merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntymistä.

Kauppa

Suunnittelumääräys

Vähittäiskauppojen sijainnin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon tasapainoisen palveluverkon kehittäminen, olemassa olevien keskustatoimintojen alueiden kaupalliset palvelut ja niiden toiminta- ja kehitysedellytykset, yhdyskuntarakenteen muu kehitys sekä palveluiden saavutettavuus kaikki väestöryhmät huomioiden.

Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota vähittäiskaupan sijoittumiseen ja palveluverkon kattavuuteen suhteessa asuin- ja työpaikka-alueisiin ja varmistaa asiointitiheydeltään päivittäisasiointiin perustuvan kaupan alueiden kytkeytyneisyys asuin- ja työpaikka-alueisiin erityisesti jalankulku- ja pyöräilyväylien verkostolla ja mahdollisuuksien mukaan myös joukkoliikenteen kulkutavoilla.

Keskustatoimintojen alueiden ja vähittäiskaupan suuryksiköiden alueiden ulkopuolelle sijoittuva kauppa ei saa heikentää keskustatoimintojen alueiden kaupan toimintaedellytyksiä ja sitä kautta palveluiden seudullista saavutettavuutta.

Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön mitoitus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.

Raumalla kaupan hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa otetaan huomioon Vanhan Rauman maailmanperintöarvot ja kaupan hankkeiden vaikutukset arvioidaan erityisesti Vanhan Rauman palvelutarjonnalle.

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat

Jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on Satakunnassa kaikkien kaupan laatujen osalta 4000 k-m² lukuun ottamatta seuraavia:

- *päivittäistavarakaupassa ja erikoiskaupassa alaraja on Porin ja Rauman keskustaajamien alueilla 5000 k-m²*
- *tilaa vaativan erikoistavaran kaupassa alaraja on Porin ja Rauman keskustaajamien alueilla 10 000 k-m² sekä Euran, Harjavallan, Huittisten, Kankaanpään, Kokemäen ja Ulvilan keskustaajamien alueilla 5000 k-m²*

Mitoitus

Keskustatoimintojen alueiden ulkopuolisen merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksiköiden alueiden ja tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhykkeiden vähittäiskaupan yhteenlasketun kerrosalan enimmäismitoitus vuonna 2035 (sisältäen alueen kaiken kaupan kerrosalan):

Porin kaupan alueet (KM, km) ja tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhyke 280 000 k-m²
Rauman kaupan alueet (KM, km) ja tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhyke 113 000 k-m²
Huittisten kaupan alueet (KM) ja tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhyke 58 000 k-m²
Harjavallan tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhyke 10 000 k-m²
Kankaanpään tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhyke 10 000 k-m²

Linnusto

Suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon linnusto, erityisesti kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja lintujen päämuuttoreitit.

Suunnittelussa tulee ehkäistä ja lieventää linnustoon kohdistuvien merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntymistä.

Merialue

Suunnittelumääräys

Suunniteltaessa merialueelle sijoittuvia toimintoja tulee sovittaa yhteen merialueen käyttömuodot ja elinkeinot, kuten kalastus, merenkulku, matkailu ja virkistys sekä vakituinen ja vapaa-ajan asuminen ja huomioida Puolustusvoimien toimintaan ja rajavalvontaan liittyvät tarpeet.

Suunniteltaessa toimintoja on otettava huomioon luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvot sekä ekologiset yhteydet huomioiden myös vedenalaiset arvot. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota merialueen ominaispiirteiden säilyttämiseen ja turvattava maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Suunnittelussa tulee ehkäistä ja lieventää merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntymistä ja edistää ympäristön hyvä tilan saavuttamista merialueella.

Rantarakentaminen

Suunnittelumääräys

Rantojen suunnittelussa rakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti sietokyvyltään kestäville ranta-alueille ja turvata kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja varata riittävästi yhtenäistä vapaata ranta-aluetta. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen.

Pääasiassa vapaa-ajan asutuksen järjestämiseksi ranta-alueen omarantaisten rakennuspaikkojen mitoituksen tulee sijoittua välille 0–8 vapaa-ajan asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisrantaisena vapaa-ajan asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Tieliikenne

Suunnittelumääräys

Niitä alueita, joiden käyttöönotto edellyttää liikenneturvallisuus- tai muista syistä päätien siirtämistä tai poikittaisyhteyksien parantamista, ei pääsääntöisesti tule ottaa käyttöön ennen kuin kyseiset liikenneverkon parantamistoimenpiteet on suoritettu.

Turvetuotanto

Suunnittelumääräys

Turvetuotannon alueita suunniteltaessa on otettava huomioon valuma-alueen turvetuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus sekä alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien tavoitteet. Tarpeen vaatiessa samanaikaisesti käytössä olevien alueiden lukumäärää ja pinta-alaa on rajoitettava niin, että vesien tilaa koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa. Lisäksi turvetuotantoalueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan vaikutukset liikenteeseen, luonnon-, kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvoihin sekä viher- ja virkistysverkon jatkuvuuteen ja riittävyyteen ja ehkäistävä ja lievennettävä näille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia.

Turpeenottoon soveltuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa turpeenottoalue on rajattava riittävän etäälle läheisestä vakituisesta ja vapaa-ajan asutuksesta niin, että vältytään turpeenoton haitallisilta, ihmisiin kohdistuvilta melu- ja pölyvaikutuksilta.

Tulvasuojelu

Suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tulvariskit ja viranomaisten selvitysten mukaiset tulvariskialueet. Suunniteltaessa tulvalle herkkiä toimintoja tulvariskialueille tulee tulvasuojelusta vastaavalle viranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Tuulivoima

Suunnittelumääräys

Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita ja niihin liittyvää sähkönsiirtoa suunniteltaessa tulee huolehtia, että luonnon, erityisesti linnuston, kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön ja melutasoltaan hiljaisten alueiden arvot säilyvät sekä viher- ja virkistysverkon riittävyys ja jatkuvuus turvataan.

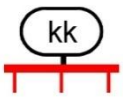
Tuulivoimatuotannon alueiden tai yksittäisten tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee varmistaa riittävät etäisyydet vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen ja ehkäistä melusta, valosta ja välkkeestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset.

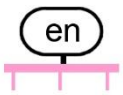
Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita ja niihin liittyvää sähkönsiirtoa suunniteltaessa tulee ehkäistä ja lieventää vesiin kohdistuvia vaikutuksia. Eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti maisemaan ja linnustoon on otettava huomioon sekä ehkäistävä ja lievennettävä merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen varsinkin Selkämeren rannikkovyöhykkeellä, lähinnä valtatien 8 länsipuolella ja maakunnan rajavyöhykkeillä.

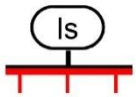
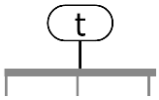
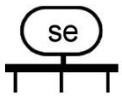
Vesien tila

Suunnittelumääräys

Alueidenkäytön suunnittelun on oltava merenhoitosuunnitelman ja alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Suunnittelussa tulee estää tai vähentää ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesiin ja pohjavesiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kohteisiin, jotka ovat vesiensuojelullisesti herkkiä, sekä kalteviin, eroosio- ja tulvaherkkiin rantoihin sekä happamiin sulfaattimaihin ja mustaliuskeen esiintymisalueisiin. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee edistää vesienhallintaa siten, että valuma-alueiden vedenpidätyskyky paranee. Suunniteltaessa toimintoja, jotka edellyttävät merkittävää vedenottoa tai veden käyttöä, tulee ottaa huomioon vesivarojen kestävä käyttö. Alueidenkäytön suunnittelussa tulee lisäksi luoda edellytyksiä ekologisten yhteyksien kehittymiselle vesistöissä.

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT		
	KAUPUNKIKEHITTÄMISEN VYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joihin kohdistuu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita.	*Suunnittelumääräys* *Vyöhykkeen kilpailukyvyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueiden ominaispiirteisiin perustuvaa kehittämistä. Vyöhykettä kehitetään eheyttämällä olemassa olevien keskusten ja taajamien yhdyskuntarakennetta sekä turvaamalla viher- ja virkistysverkon jatkuvuus.* *Alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, palvelujen, Puolustusvoimien toimintojen, viher- ja virkistysverkon, henkilö- ja tavaraliikenteen sekä teknisen huollon verkostojen pitkän aikavälin alueidenkäytöllisiin yhteensovittamis- ja kehittämistarpeisiin. Alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää raskaan liikenteen toimintaedellytyksiä tukevien palveluiden kehittämistä.* *Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen-toimivuutta ja taloudellisuutta sekä työpaikkojen ja palvelujen saavutettavuutta hyödyntämällä rakennettuja verkostoja, vähentämällä liikennetarvetta, vahvistamalla joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä.* *Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kaupunki- ja taajamakuvaan, maisema- ja kulttuuriarvoihin sekä rakennetun ympäristön laatuun ja kaupunkivihreään.* *Kehittämissuositus* *Vyöhykkeen alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita tulisi tarkastella yksityiskohtaisemmalla seudullisella alueidenkäytön suunnittelulla.*
- 1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, aluerakenteeltaan monikeskuksinen kaupunkikehittämisen vyöhyke.	*Suunnittelumääräys* *Kokemäenjokilaakson kaupunkikehittämisen vyöhykkeen alueidenkäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota vyöhykkeen kansainvälisiin yhteyksiin ja kytkeytymiseen valtakunnalliseen aluerakenteeseen.*

	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joille sijoittuu merkittäviä matkailun ja virkistyskäytön kannalta vetovoimaisia alueita. Vyöhykkeisiin kohdistuu matkailun ja virkistyskäytön kehittämistarpeita.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen ja kehittämismahdollisuuksien turvaamiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin, olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen sekä Puolustusvoimien toimintaan.* *Matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.*
	ENERGIAHUOLLON KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoon varatun alueen lähiympäristö, johon energiahuollon toimintojen vuoksi kohdistuu alueiden käyttöön liittyviä kehittämistarpeita.	
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävän kantaverkon suurmuuntamoalueen lähiympäristö.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata suurmuuntamoalueen pitkän aikavälin maankäytölliset kehittämisedellytykset.* *Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueella harjoitettavaan elinkeinotoimintaan, arvokkaisiin luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin.* *Alueen toimintoja suunniteltaessa tulee asianomaisille viranomaistahoille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
-2	Merkinnällä osoitetaan Olkiluodon ydinvoimaloiden laitosalueen lähiympäristö.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata energiahuollon pitkän aikavälin maankäytölliset kehittämisedellytykset ja aluevaraukset. Erityistä huomiota alueen suunnittelussa tulee kiinnittää energiahuollon sekä loppusijoitustoiminnan ja -tutkimuksen kehittämisedellytysten turvaamiseen.* *Erityistä huomiota tulee kiinnittää olemassa olevan asutuksen yleiseen turvallisuuteen, alueella harjoitettavaan muuhun elinkeinotoimintaan, arvokkaisiin luonto-, maisema- ja*

		kulttuuriympäristöarvoihin sekä kallioperän eheyden säilyttämiseen. *Alueen toimintoja suunniteltaessa tulee asianomaisille viranomaistahoille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	TILAA VAATIVAN KAUPAN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetulle vyöhykkeelle voi sijoittua tilaa vaativan erikoistavarakaupan seudullisesti merkittäviä yksiköitä tai kaupan yksiköitä, jotka eivät muutoin sovellu keskustatoimintojen alueelle. Vyöhykkeillä kehitetään kauppaa, jonka tyypillinen asiointitiheys on vähäinen.	*Suunnittelumääräys* *Tilaa vaativan erikoistavarakaupan suuryksiköiden mitoitus ja tarkempi sijoittuminen on suunniteltava siten, ettei niillä yksin tai yhdessä muiden vyöhykkeiden hankkeiden kanssa ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin tai niiden kehittämiseen.* *Suuryksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen.*
	SATAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan niiden kauppasatamien lähialue, johon kohdistuu satamatoimintojen alueiden käyttöön liittyviä laajennus- ja kehittämistarpeita.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata pitkän aikavälin satamatoimintojen kehittämisedellytykset ja aluevaraukset.* *Satamatoimintojen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnon, maiseman, kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvoihin, vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen, yleiseen virkistykseen sekä vedenalaiseen luontoon ja kulttuuriperintöön.*
	TEOLLISUUSTOIMINTOJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan teollisuus- ja varastotoimintojen kehittämisen kohdealueet, joihin kohdistuu teollisuustoimintoihin liittyviä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata pitkän aikavälin teollisuus- ja varastotoimintojen kehittämisedellytykset ja aluevaraukset.* *Teollisuus- ja varastotoimintojen alueiden suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset sekä viher- ja virkistysverkon jatkuvuus. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnon, maiseman, kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvoihin, vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen sekä yleiseen virkistykseen.*
	SELVITYSALUE Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden alueidenkäyttöön kohdistuu muutospaineita eikä niiden alueidenkäyttöä ole voitu	

	ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua.	
-tr	Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisuuoman selvitysalue.	
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN YDINALUE Merkinnällä osoitetaan laajoja, yhtenäisiä ja luontoarvoiltaan edustavia vyöhykkeitä, jotka ovat keskeinen osa maakunnan viherverkkoa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää ja ottaa huomioon luonnon monimuotoisuusarvot ja edistää niiden säilymistä, sekä välttää luontoympäristön pirstoutumista.* *Vyöhykkeen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että merkintä sallii useita eri maankäyttömuotoja kuten maa- ja metsätalouden sekä Puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen.*
	EKOLOGINEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan ekologisia yhteyksiä, jotka yhdistävät luonnon monimuotoisuuden ydinalueet toisiinsa. Ekologiset yhteydet turvaavat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden eliölajien liikkumis-, leviämis- ja lisääntymisedellytykset.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää alueen ekologisten yhteyksien sijoittuminen, laajuus ja erityispiirteet.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen, säilymiseen ja toteutumiseen osana laajempaa viherverkkoa turvaten eliölajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet.* *Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että merkintä sallii useita eri maankäyttömuotoja kuten maa- ja metsätalouden sekä Puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen.*
	KEHITETTÄVÄ EKOLOGINEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan ekologisten yhteyksien osat, joissa on vahvistamistarpeita. Ekologiset yhteydet yhdistävät luonnon monimuotoisuuden ydinalueet toisiinsa. Ekologiset yhteydet turvaavat luonnon monimuotoisuuden kannalta	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää alueen ekologisten yhteyksien sijoittuminen, laajuus ja erityispiirteet. Erityistä huomiota tulee kiinnittää ekologisten yhteyksien vahvistamiseen ja kehittämismahdollisuuksiin.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen, säilymiseen ja toteutumiseen osana*

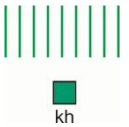
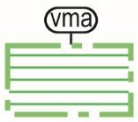
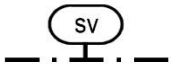
	tärkeiden eliölajien liikkumis-, leviämis- ja lisääntymisedellytykset.	*laajempaa viherverkkoa turvaten eliölajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet.* *Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että merkintä sallii useita eri maankäyttömuotoja kuten maa- ja metsätalouden sekä Puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen.*
	TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan tieverkon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet. Tielinjauksen sijainti selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava tieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on tieverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	ALIKULUN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan liikenneturvallisuuden kannalta tärkeä valtatien alikulun yhteystarve.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava alikulun yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on tieverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.*
	RAUTATIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan rataverkon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet. Rautatieliikenteen linjaus selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava rautatieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on rataverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävien matkailun ja virkistyskäytön	*Kehittämissuositus* *Alueidenkäytön suunnittelussa tulisi kiinnittää huomiota matkailun ja virkistyskäytön kannalta merkittävien toiminnallisten yhteystarpeiden kehittämismahdollisuuksiin.*

	kannalta vetovoimaisten kehittämisvyöhykkeiden toiminnalliset yhteystarpeet.	
	ULKOILUREITIN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävien ulkoilureittien yhteystarpeet.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava ulkoilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus.*
◄ [[[[►	**MOOTTORIKELKKAREITIN YHTEYSTARVE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät moottorikelkkareittien yhteystarpeet.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus.*
	VOIMALINJAN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan sähkönsiirron kannalta tärkeät vähintään 110 kV:n yhteystarpeet. Voimalinjan sijainti ja tekninen toteutus selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus. Voimalinjan toteuttamiseksi on sähkönsiirtoverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	ENERGIANSIIRRON YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan tärkeät energiansiirron yhteystarpeet mereltä mantereelle. Energiansiirtoa palvelevan yhteyden sijainti ja toteutustapa selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Energiansiirron toteuttamiseksi on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot. Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vedenalaisen luonnon arvoihin.* *Suunnittelussa on huomioitava vaikutukset vakituiseen ja vapaa-ajan asumiseen, virkistykseen ja elinkeinoihin. Lisäksi suunnittelussa tulee huomioida kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen. Erityisesti tulee huomioida kalastukseen ja troolikalastukseen käytettävät alueet ja sekä meriliikenne. Lisäksi tulee ottaa huomioon merenkulusta ja lentoliikenteestä sekä Puolustusvoimien toiminnasta aiheutuvat rajoitteet.*

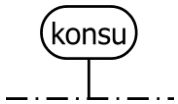
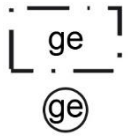
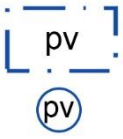
	KAASUVERKON YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan kaasuverkon kehittämisen kannalta merkittävät yhteystarpeet. Kaasuverkon linjauksen sijainti selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava kaasuverkon toteuttamismahdollisuudet. Kaasuverkon linjauksen toteuttamiseksi suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	YHDYSVESIJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yhdysvesijohtojen yhteystarpeet. Yhdysvesijohtojen sijainti selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon toteuttamismahdollisuus. Vesihuoltoverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	SIIRTOVIEMÄRIN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät siirtoviemäreiden yhteystarpeet. Siirtoviemärin sijainti selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemärin toteuttamismahdollisuus. Siirtoviemäriverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	KAUPUNKIKEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan kaupunkikehittämisen vyöhykkeiden toiminnalliset yhteystarpeet.	*Kehittämissuositus* *Alueidenkäytön suunnittelussa tulisi kiinnittää huomiota kaupunkikehittämisen vyöhykkeiden välisten alueiden toiminnallisiin kehittämistarpeisiin.*

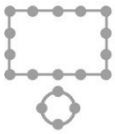
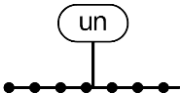
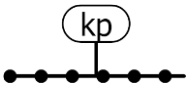
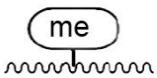
	YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta sellaiset tavoitteelliset maankäytön päälaajenemissuunnat, joilla voidaan katsoa olevan maakunnallista tai seudullista tarvetta aluevarauksen laajenemisen selvittämiseen ja suunnitteluun. Merkinnän väri osoittaa aluevarauksen laajenemisalueen maankäyttömuodon.	*Suunnittelumääräys* *Yhdyskuntarakenteen laajenemisen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysverkon-jatkuvuus.* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnon, maiseman, kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvoihin, vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen sekä yleiseen virkistykseen.*

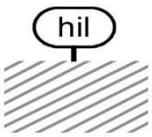
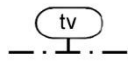
ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT

	VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet, joiden tarkempi rajaus sekä suojelun tarpeet ja toteutus selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty Porin ja Rauman keskusta-alueiden rakennetut kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä. Yhtenäisten ja avoimien viljelyalueiden säilymiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.* *Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee alueelliselle vastuumuseolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.* *Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*
	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet, joiden tarkempi rajaus sekä suojelun tarpeet ja toteutus selvitetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty Porin ja Rauman keskusta-alueiden rakennetut kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.	
	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.	
	MAISEMALLISESTI TÄRKEÄ ALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnan erityisominaisuuksiin perustuvat maisemallisesti tärkeät alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.*
	SUOJAVYÖHYKE	

	Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla alueiden käyttöä on läheisen alueen toiminnan tai muun ympäristöönsä käyttörajoituksia aiheuttavan luonteen vuoksi rajoitettava.	
1	Merkinnällä osoitetaan ydinvoimalaitosten suojavyöhyke.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä Säteilyturvakeskuksen määräyksessä ydinlaitoksen sijaintipaikasta sekä Säteilyturvakeskuksen määräyksessä ydinlaitoksen valmiusjärjestelyistä todetaan ydinvoimalaitoksen suojavyöhykkeestä.* *Aluetta suunniteltaessa tulee Säteilyturvakeskukselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
2	Merkinnällä osoitetaan UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhyke.	*Suunnittelumääräys* *Suojavyöhykettä on hoidettava siten, että sen arvot maailmanperintökohteena säilyvät.* *Kaikista aluetta koskevista rakentamissuunnitelmista ja hankkeista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
3	Merkinnällä osoitetaan maantieverkkoon kuuluvan lentoliikenteen varalaskupaikan suoja-alue, jonka koko on 1000m *7000m.	*Suunnittelumääräys* *Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule sijoittaa melulle herkkiä toimintoja eikä estevaikutuksia aiheuttavia korkeita rakennelmia.* *Suunniteltaessa rakentamista alueelle tulee Puolustusvoimille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
4	Merkinnällä osoitetaan maantieverkkoon kuuluvien lentoliikenteen varalaskupaikkojen säteeltään 12 km suojavyöhykkeet.	*Suunnittelumääräys* *Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule sijoittaa esterajoituksia aiheuttavia tuulivoimaloita tai muita korkeita rakennuksia tai rakennelmia. Aurinkoenergian tuotantoaluetta tai yli 30 metriä korkeaa rakentamista suunniteltaessa tulee varata Puolustusvoimille mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
5	Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden alueiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.	*Suunnittelumääräys* *Alueella on sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen sekä puolustushallintoa palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotia, päiväkotia tai muuta vastaavaa*

		laitosta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava suojavyöhykkeen alueelle aiheuttamat käyttörajoitukset. Suunniteltaessa alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	KONSULTOINTIVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja valmistavien tai varastoivien Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvonnassa olevien turvallisuusselvitys- tai toimintaperiaateasiakirjavelvollisten laitosten vähintään 0,5 km laajuiset konsultointivyöhykkeet.	*Suunnittelumääräys* *Suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.* *Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista vyöhykkeelle, tulee pelastusviranomaiselle sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	PERINNEBIOTOOPPI Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävät perinnebiotoopit.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytössä tulee edistää luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilymistä.*
	ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat geologiset muodostumat.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomion alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.*
-1	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjualueet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat kallioalueet.	
-3	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat moreenialueet.	
-4	Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat kivikot.	
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät ja siihen soveltuvat pohjavesialueet sekä pohjavesialueet, joiden vedestä pintavesi tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden käyttömahdollisuuksien, laadun ja muodostumisen turvaaminen.*

	TULVARISKIALUE Merkinnällä osoitetaan Porin ja Huittisten merkittävät tulvariskialueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee huomioida sään ääriolosuhteet ja tulvista aiheutuvat riskit. Uutta tulvalle herkkää rakentamista ei tule perusteettomasti sijoittaa merkittäville tulvariskialueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan.* *Suunniteltaessa tulville herkkiä toimintoja merkittäville tulvariskialueille tulee tulvasuojelusta vastaavalle viranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaisesti Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet. Alueiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta ja arviointivelvollisuudesta säädetään luonnonsuojelulaissa.	*Suunnittelumääräys* *Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen sekä alueen ympäristön alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee arvioida ja varmistua, ettei niillä yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennetä merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.*
	EKOLOGISESTI MERKITTÄVÄT VEDENALAISET LUONTOKOHTEET Merkinnällä osoitetaan Suomen ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontokohteet (EMMA).	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon merellisten elinympäristöjen luonnon monimuotoisuuden vaaliminen. Alueelle ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät luonnonsuojelulaissa suojeltuja luontotyyppejä tai muita arvokkaiden merellisten elinympäristöjen arvoja.*
 	UNESCO:N MAAILMANPERINTÖKOHDE Merkinnällä osoitetaan YK:n kulttuuri- ja tiedejärjestö UNESCO:n maailmanperintökohteiden luetteloon hyväksytyt alueet ja kohteet Vanha Rauma ja Rauman Lapin Sammallahdenmäki sekä Aalto Works -sarjakohteeseen kuuluva Porin Noormarkussa sijaitseva Villa Mairea.	*Suojelumääräys* *Kohdetta on hoidettava siten, että sen arvot maailmanperintökohteena säilyvät.* *Kaikista aluetta koskevista rakennussuunnitelmista ja hankkeista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO Merkinnällä osoitetaan ympäristöministeriön päätöksellä perustettu Porin kansallinen kaupunkipuisto.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kaupunkipuiston erityisominaisuudet perustamispäätöksen mukaisesti.*
	MELUALUE Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joilla melua aiheuttavan toiminnan meluhaittojen vähentämiseksi on tarpeen ohjata tai rajoittaa alueiden käyttöä.	

-1	Merkinnällä osoitetaan Puolustusvoimien ampumatoiminnoista johtuva melualue, jolla melu ylittää tason 55 dB L_{Rden}. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä ja asetuksella annetut melutason ohjearvot.* *Rakentamismääräys* *Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja. Suunniteltaessa rakentamista alueelle on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
-2	Merkinnällä osoitetaan lentoliikenteen melualue, jolla lentoliikenteen vuorokauden ajalla painotettu melutaso L_{den} ylittää tason 55 dB. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Rakentamismääräys* *Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja.*
	MELUTASOLTAAN HILJAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan arvokkaat melutasoltaan hiljaiset alueet. Merkintä sallii maa- ja metsätalouskäytön sekä alueidenkäytön mukaisen asutuksen.	*Suunnittelumääräys* *Alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen säilymiseen siten, että luonnon äänien ja hiljaisuuden kokeminen on mahdollista.*
 -1	**TUULIVOIMALOIDEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä maa-alueita, jotka soveltuvat tuulivoimatuotannon alueiksi. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoimatuotannon vaikutukset vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen, virkistykseen ja elinkeinoihin. Lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvot ja pyrittävä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.* *Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteen aiheuttamat rajoitteet suunniteltujen alueiden soveltuvuuteen tuulivoimaloiden sijoituspaikaksi.* *Aluetta suunniteltaessa tulee turvata Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon Puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.*

-2	Merkinnällä osoitetaan merituulivoima-tuotannolle soveltuvat alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset vakituiseen ja vapaa-ajan asumiseen, virkistykseen, kalastukseen ja erityisesti troolikalastukseen ja muihin merellisiin elinkeinoihin ja meriliikenteeseen.* *Lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon luonnon, kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvot ja pyrittävä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin vaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin.* *Suunnittelussa on selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset Puolustusvoimien toimintaan ja merenkulun turvallisuuteen. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, merenkulun turvallisuudesta, talvimerenkulusta, Puolustusvoimien toiminnasta, tutka- ja radiojärjestelmistä sekä sensori- ja tietoliikenneyhteyksistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle.*

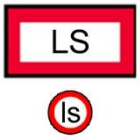
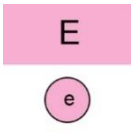
ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT		
A	**TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan rakentamisalueita asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.	*Suunnittelumääräys* *Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu alueidenkäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta.* *Alueen liikennesuunnittelussa ja eri liikennemuotojen yhteensovittamisessa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaisuuteen ja häiriöttömyyteen sekä kiinnitettävä huomiota kävely- ja pyöräilyväylien sujuvuuteen ja turvallisuuteen.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien luonto-, maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yhteydessä.* *Suunnittelussa on lisäksi kiinnitettävä huomiota viher- ja virkistysverkon riittävyyteen ja jatkuvuuteen sekä hulevesien hallintaan.* *Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestäviltä, korkeatasoisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella taajamatoimintojen alueelle osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia, yhdyskuntarakenne tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää.* *Taajamatoimintojen alue ei ole ensisijaisesti tarkoitettu tilaa vaativan kaupan suuryksikköjen sijoittumisalueeksi.* *Kaupan suuryksiköiden mitoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteutukseen.*

C	**KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan kaupunkitasoisten ja vastaavien seudullisten keskusten ydinalueet, joihin sijoittuu keskustahakuisten palvelu, hallinto-, asumis- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.	*Suunnittelumääräys* *Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen ominaispiirteisiin, arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, viihtyisyyteen ja toimivuuteen.* *Alueen liikennesuunnittelussa ja eri liikennemuotojen yhteensovittamisessa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaisuuteen ja häiriöttömyyteen sekä kiinnitettävä huomiota kävely- ja pyöräilyväylien sujuvuuteen, turvallisuuteen ja esteettömyyteen.* *Suunnittelussa on lisäksi kiinnitettävä huomiota viher- ja virkistysverkon riittävyyteen ja jatkuvuuteen sekä hulevesien hallintaan. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu- ja liiketilatarjontaan.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien luonto-, maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yhteydessä.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vähittäiskaupan suuryksiköt tulee suunnitella siten, että ne arkkitehtuuriltaan ja sijoitukseltaan sopeutuvat ympäristöön ja mitoitukseltaan täydentävät keskustan palvelutarjontaa.*
-1	Merkinnällä osoitetaan maakuntakeskuksen ydinalue, johon sijoittuu koko maakuntaa palvelevia keskustahakuisia kaupan, hallinto-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palveluja ja asumista.	*Suunnittelumääräys* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda edellytyksiä kansainvälisen, kaupallisesti ja kulttuurisesti vetovoimaisen ja merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvokerrostumia kaupunkirakenteessa korostavan kaupunkikeskuksen edelleen kehittämiselle.*
at	**KYLÄ** Merkinnällä osoitetaan maakunnan keskusverkkoon kuuluvat maaseudun kylät.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tuettava asumisen ohella alueen luonteeseen soveltuvan elinkeinotoiminnan sijoittumista, parannettava kylän elinvoimaisuuden edellytyksiä, varmistettava kylien liikenneyhteydet päätieverkkoon ja otettava huomioon yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen.* *Täydennysrakentamisessa on hyödynnettävä ensisijaisesti olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.*

KM km	**VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan keskustatoimintojen alueen ulkopuolisia alueita, joille voidaan sijoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen suuryksikkö. Merkinnällä sallitaan myös erikoistavarakaupan yksiköiden (retail park) sijoittuminen alueelle.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota arkkitehtuuriin, liikenteellisiin ratkaisuihin ja hulevesien hallintaan.* *Vähittäiskaupan suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittumissuunnittelussa sekä ajoituksessa on otettava huomioon seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palvelujen saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä heikennyksiä.*
P p	**PALVELUJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan julkisten ja yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. Alueelle voidaan sijoittaa myös paljon tilaa vaativan kaupan yksiköitä.	*Suunnittelumääräys* *Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota palvelujen saavutettavuuteen, alueen ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen sekä hulevesien hallintaan.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella palvelujen alueelle osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia, yhdyskuntarakenne tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää.* *Kaupan mitoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen.*
TP	**TYÖPAIKKA-ALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet, joille voi sijoittua sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa. Alueelle voidaan sijoittaa myös tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen ja hulevesien hallintaan.* *Alueelle voidaan pääkäyttötarkoitusta muuttamatta suunnitella myös asumista. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voivat olla merkittäviä.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella työpaikka-alueelle osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia, yhdyskuntarakenne tukee kaupan saavutettavuutta ja haitalliset vaikutukset voidaan välttää. Kaupan mitoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellä paikallisen ostovoiman pohjalta ja yksiköiden toteutumisen ajoitus tulee*

		yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen.
T t	**TEOLLISUUS- JA VARASTOTOIMINTOJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastotoimintojen alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen ja hulevesien hallintaan.* *Suunnittelussa tulee huomioida viher- ja virkistysverkon riittävyys ja jatkuvuus sekä kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvot.* *Suunnittelussa tulee huolehtia, että estetään teollisuustuotannosta, varastoinnista tai muusta toiminnasta viereisten alueiden ympäristölle ja asutukselle aiheutuvat sekä vesiin ja pohjavesiin kohdistuvat merkittävät haitalliset vaikutukset.*
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa merkittäviä vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, ja joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta (SEVESO III- direktiivi). Merkintään liittyy alueelle sijoittuvalle laitokselle sen toiminnan laajuuden mukaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määrittämä konsultointivyöhyke.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta lähiympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.* *Alueen suunnittelussa tulee pelastusviranomaiselle sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
-2	Merkinnällä osoitetaan Harjavallan suurteollisuuspuiston teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa ja varastoida teollisuusprosesseissa syntyviä kiinteitä sivutuotteita sekä näiden käsittelyyn ja varastointiin liittyviä laitteita ja laitoksia.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt viereisille alueille ja asutukselle estetään.*
tt	**TERMINAALITOIMINTOJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät terminaalitoimintojen alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että liikenteestä, varastoinnista tai muusta toiminnasta ei aiheudu viereisten alueiden ympäristölle, pohjavesialueille eikä asutukselle merkittäviä haitallisia vaikutuksia.*
-1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäen Peipohjan rautatieverkon merkittävä puutavaran kuormauspaikka.	

-2	Merkinnällä osoitetaan Porin Riihikedon rautatieverkon merkittävä puutavaran kuormauspaikka.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että liikenteestä, varastoinnista tai muusta toiminnasta ei aiheudu viereisten alueiden ympäristölle, pohjavesialueille eikä asutukselle merkittäviä haitallisia vaikutuksia.* *Kehittämissuositus* *Porin Riihikedon rautatieverkon kuormauspaikan maankäytön kehittämistarpeet tulisi tutkia ja kuormauspaikan mahdollista uutta sijaintia tarkastella seudullisesti.*
V V	**VIRKISTYSALUE** Merkinnällä osoitetaan ulkoilun, retkeilyn ja virkistyskäytön kannalta merkittävät alueet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon virkistyskäytön edellytysten turvaaminen ja kehittäminen.* *Rakentamismääräys* *Alueilla sallitaan yleistä ulkoilu-, retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan rakentamisen lisäksi jo olemassa olevien rakennusten korjaus-, muutos- ja laajentamistyöt.*
-1	Merkinnällä osoitetaan veneilyä palvelevat virkistysalueet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan Puolustusvoimien käyttöoikeusalueella sijaitseva Jämin virkistysalue. Alueen virkistyskäyttö ja kehittäminen perustuu pääosin erillisiin käyttöoikeuksiin ja sopimuksiin.	*Suunnittelumääräys* *Alueen virkistyskäytössä ja kehittämisessä on otettava huomioon toimintojen yhteensovittaminen Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitustoiminnan kanssa sekä otettava huomioon harjoitustoiminnan kehittämistarpeet.* *Rakentamismääräys* *Virkistysaluetta koskevan yleisen rakentamismääräyksen lisäksi alueella sallitaan matkailua palveleva rakentaminen.*
RM rm	**MATKAILUPALVELUJEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailua palvelevat alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon matkailupalvelujen edellytysten turvaaminen ja kehittäminen.* *Suunnittelussa, rakentamisessa ja muissa toimenpiteissä on huomioitava luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvot.*

	LENTOLIIKENTEEN ALUE Merkinnällä osoitetaan lentotoimintaa varten varatut alueet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
-1	Merkinnällä osoitetaan lentoliikenteen varalaskupaikan alue Kankaanpään Niinisalossa valtatiellä 23. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	SATAMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan satama- ja satamatoimintoihin välittömästi liittyvät varasto- ja terminaalialueet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että satamatoiminnasta viereisten alueiden ympäristölle ja asutukselle sekä vesialueille aiheutuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään. Suunnittelussa on lisäksi kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan.* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien varastoinnista tai kuljetuksesta lähiympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.* *Alueen suunnittelussa tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.* *Aluetta suunniteltaessa tulee liikenteestä, satamatoiminnoista sekä kulttuuri- ja luonnonympäristöstä vastaaville viranomaisille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kalasatamat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	ERITYISURHEILUALUE Merkinnällä osoitetaan urheilualueita, joilla on tietty erityiskäyttötarkoitus.	
-1	Merkinnällä osoitetaan Kokemäen ravirata.	*Suunnittelumääräys* *Alueen toimintaa suunniteltaessa ja kehitettäessä on otettava huomioon alueen mahdollinen sijainti tärkeällä pohjavesialueella.*
-2	Merkinnällä osoitetaan merkittävät ajoharjoittelu- ja moottoriurheiluradat.	

ea	**AMPUMARATA** Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ampumaradat.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa toiminnan kehittämismahdollisuudet sekä ottaa huomioon toiminnasta aiheutuvat mahdolliset ympäristöhäiriöt.*
EAH eah	**AMPUMA- JA HARJOITUSALUE** Merkinnällä osoitetaan Puolustusvoimien käytössä olevat tai sellaisiksi suunnitellut ampuma- ja harjoitusalueet. Liikkuminen harjoitusalueella on rajoitettua ja ampuma-alueilla kokonaan kiellettyä. Aluetta kehitetään Puolustusvoimien tarpeisiin.	*Suunnittelumääräys* *Aluetta kehitetään Puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueidenkäytön suunnittelussa kiinnitetään huomiota ympäristöarvoihin, yleiseen turvallisuuteen sekä alueen lähiympäristölle ja asutukselle mahdollisesti aiheutuviin haittoihin.*
EP	**PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan sellaiset Puolustusvoiminen käytössä olevat tai sellaisiksi suunnitellut varuskunta-, harjoitus- ja muut vastaavat alueet, joilla liikkuminen on rajoitettua. Aluetta kehitetään Puolustusvoimien tarpeisiin.	*Suunnittelumääräys* *Aluetta kehitetään Puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueidenkäytön suunnittelussa kiinnitetään huomiota ympäristöarvoihin sekä yleiseen turvallisuuteen.*
ET	**YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävä yhdyskuntateknisen huollon alue. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
et-v1	**UUSI TEKOPOHJAVESILAITOS** Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeä uusi tekopohjavesilaitos. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
et-j	**JÄTEVEDENPUHDISTAMO** Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kannalta tärkeä jätevedenpuhdistamo. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

EN en	**ENERGIAHUOLLON ALUE** Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Energiahuollon alueiden suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.* *Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomioita toiminnan vaikutuksiin lähiympäristössä.*
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kantaverkon suurmuuntamoalueet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan ydinvoimaloiden laitosalue, joka on varattu energiantuotantoa ja -varastointia palvelevia laitoksia, rakennuksia tai rakenteita sekä käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitusta toteuttavia laitoksia ja rakennuksia varten.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueeseen sisältyviin arvokkaisiin luonto- ja maisemakohteisiin.* *Aluetta suunniteltaessa tulee Säteilyturvakeskukselle sekä vaarallisten aineiden valmistusta ja varastointia koskevan EU-direktiivin 2012/18/EU (SEVESO III -direktiivi) mukaisten laitosten osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
en-z ● en-z ●	**SÄHKÖASEMA / UUSI SÄHKÖASEMA** Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n sähköverkkoon kuuluvat sähköasemat / uudet sähköasemat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
EJ	**KIERTOTALOUDEN JA JÄTEHUOLLON ALUE** Merkinnällä osoitetaan kierrätysmateriaalin, yhdyskunta- ja teollisuusjätteiden sekä pilaantuneiden maiden vastaanottoon, käsittelyyn tai loppusijoitukseen varatut alueet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen ja hulevesien hallintaan.* *Suunnittelussa tulee huomioida kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvot.* *Alueen suunnittelussa tulee huolehtia, että toiminnasta viereisten alueiden ympäristölle ja asutukselle aiheutuvat sekä vesiin ja pohjavesiin kohdistuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään.* *Rakentamismääräys* *Alueella sallitaan kierrätysmateriaalin ja jätteiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoittamiseen liittyvä rakentaminen.*

EO eo	**MAA-AINESTEN OTTOALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät maa-ainesten ottoalueet.	
-1	Merkinnällä EO1 osoitetaan hiekan- ja soranoton alueet.	*Suunnittelumääräys* *Suunnittelussa on huomioitava toiminnan vaikutukset asutukseen, luonto- ja kulttuuriympäristöön, maisemaan, kulttuuriperintöön, vesiin, pohjavesiin ja liikenteeseen. Maa- ja kalliokiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö, joka tulee sovittaa yhteen ympäröivien alueiden maankäytön kanssa.*
-2	Merkinnällä EO2 osoitetaan kallionoton alueet.	
-3	Merkinnällä EO3 osoitetaan merkittäviä turpeenottoon soveltuvia alueita, joilla ottamisen edellytykset soiden luonnonarvojen säilymisen ja muun käytön kannalta on selvitetty. Turpeenoton laajuus ja sijainti alueella määräytyy tuotantoaluekohtaisen suunnittelun ja käyttöönoton ajoituksen perusteella.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain säädökset.* *Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa, ajoittamisessa ja jälkikäytössä on otettava huomioon valuma-alueen turvetuotantoalueiden yhteisvaikutus vesiin ja valuma-alueiden kokonaiskuormitus ja arkeologisen kulttuuriperinnön selvitystarve. Tarpeen vaatiessa samanaikaisesti käytössä olevien alueiden määrää on rajoitettava niin, että vesien tilaa koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa.* *Tuulivoimaloiden alueen (tv1) läheisyydessä sijaitsevan alueen käyttöönotossa ja suunnittelussa on otettava huomioon tuotannon ajallinen ja toiminnallinen yhteensovittaminen suhteessa tuulivoimaloiden alueeseen (tv1).*
EK	**KAIVOSTOIMINNAN ALUE** Merkinnällä osoitetaan kaivostoiminnan alueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa erityisesti huomioon lähialueen luonto- ja virkistysarvot sekä toiminnan aiheuttamat vesistö- ja muut luontovaikutukset sekä tuotannon aikana että sen päätyttyä.*
S s	**SUOJELUALUE** Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat suojelualueet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojeluviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*

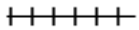
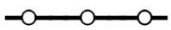
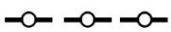
		Suojelumääräys *Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja.*
SL sl	**LUONNONSUOJELUALUE** Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojeluviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.* *Suojelumääräys* *Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä.* *Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.*
-1	Merkinnällä osoitetaan Yyterin Santojen alue.	
-2	Merkinnällä osoitetaan Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla sijaitsevat luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet. Alueella on sallittu Puolustusvoimien toiminta ja alueen kehittäminen Puolustusvoimien tarpeisiin.	
-1	Merkinnällä osoitetaan Yyterin Santojen alue.	*Suunnittelumääräys* *Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain säädökset.* *Aluetta koskevan yleisen suunnittelumääräyksen lisäksi alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen geologisiin ja ekologisiin ominaisuuksiin, maiseman ominaispiirteisiin sekä kulttuuriperintöön.* *Suunnittelulla tulee lisäksi turvata ja edistää valtakunnallisesti merkittävän virkistys- ja matkailualueen kehittämisedellytyksiä.*
-3	Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat valtakunnallisesti merkittäviksi todetut suoalueet.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee turvata luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät elinympäristöt.* *Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojeluviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.* *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ratkaistaan alueen tarkka rajaus ja suojelun toteuttamistavat.*

SM sm	**MUINAISMUISTOALUE** Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita.	*Suojelumääräys* *Muinaismuistoalueiden ja –kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.* *Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee alueelliselle vastuumuseolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
vark	**VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ARKEOLOGINEN KOHDE** Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet.	*Suojelumääräys* *Valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet,-maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kohteiden erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.* *Kaikista kohteita koskevista suunnitelmista tulee alueelliselle vastuumuseolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
M	**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE** Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita	
-1	Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on merkitystä luonnonvara-alan opetusmetsinä.	
MU	**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA** Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joihin liittyy ulkoilun ohjaamistarvetta.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin.* *Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee erityistä huomiota kiinnittää alueeseen sisältyvien arvokkaiden luontokohteiden tunnistamiseen ja luontoarvojen turvaamiseen.*

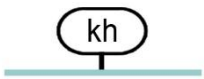
MY my	**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA** Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joihin liittyy erityisiä kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvoja.	*Suunnittelumääräys* *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot.* *Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee erityistä huomiota kiinnittää alueeseen sisältyvien arvokkaiden luontokohteiden tunnistamiseen ja luontoarvojen turvaamiseen.*

VIIVA- JA MUUT MERKINNÄT		
vt, kt 	**VALTATIE / KANTATIE** Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
st	**SEUTUTIE / PÄÄKATU** Merkinnällä osoitetaan seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
st	**UUSI SEUTUTIE / PÄÄKATU** Merkinnällä osoitetaan uudet seututiet ja vastaavat pääkadut. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
yt	**YHDYSTIE / KOKOOJAKATU** Merkinnällä osoitetaan merkittävät yhdystiet ja vastaavat kokoojakadut. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
yt	**UUSI YHDYSTIE / KOKOOJAKATU** Merkinnällä osoitetaan merkittävät uudet yhdystiet ja vastaavat kokoojakadut. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
vt 	**KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE** Merkinnällä osoitetaan kaksiajorataisia muita teitä tai katuja kuin moottoriteitä. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
vt 	**UUSI KAKSIAJORATAINEN PÄÄTIE** Merkinnällä osoitetaan uudet kaksiajorataiseksi rakennettavat päätiet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle ajoneuvoliikenteelle sekä jalankululle ja pyöräliikenteelle on osoitettu erillinen väylä.*

vt 	**KAKSIAJORATAISEKSI PARANNETTAVA PÄÄTIE** Merkinnällä osoitetaan ne päätiet, joiden nykyisen ajoradan viereen rakennetaan toinen ajorata. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy kaksiajoratataiseksi parannettavalle päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle ajoneuvoliikenteelle sekä jalankululle ja pyöräliikenteelle on osoitettu erillinen väylä.*
vt 	**MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIE** Merkinnällä osoitetaan sellaiset maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävät yhtenäiset tieosat, joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä alueidenkäyttö edellyttävät tien merkittävää parantamista. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy merkittäväksi parannettavalle valtatielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle ajoneuvoliikenteelle sekä jalankululle ja pyöräliikenteelle on osoitettu erillinen väylä.*
	OHJEELLINEN TIE Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset tieyhteydet.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava ohjeellisen tien toteuttamismahdollisuus.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.*
mv	**MATKAILUTIE** Merkinnällä osoitetaan valtakunnalliseen matkailutieverkkoon kuuluva seutu- tai yhdystien osa.	
ht	**HISTORIALLINEN TIE** Merkinnällä osoitetaan arvokas historiallinen tie.	*Suunnittelumääräys* *Kaikista niistä tien linjaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tai toimenpiteistä, jotka koskevat asemakaavoittamattomia tien osia, tulee varata museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen.*
	Merkinnällä osoitetaan arvokkaan historiallisen tien valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin sisältyvät osat.	
	ERITASOLIITTYMÄ Merkinnällä osoitetaan tieverkkoon kuuluvat olemassa olevat eritasoliittymät. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Eritasoliittymän alueella on alueidenkäytön suunnittelussa turvattava liittymän parantamismahdollisuudet.*

	UUSI ERITASOLIITTYMÄ Merkinnällä osoitetaan uudet eritasoliittymät. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Uuden eritasoliittymän alueella on alueidenkäytön suunnittelussa varauduttava liittymän toteuttamiseen. Liittymä voidaan ensivaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä, mikäli se liikennemäärien perusteella on tarpeellista.* *Tasoliittymän toteuttamisella eikä muullakaan alueidenkäytön suunnittelulla saa vaarantaa eritasoliittymän myöhempää toteuttamismahdollisuutta.*
pr 	**PÄÄRATA** Merkinnällä osoitetaan pääradat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava pääradan kehittämismahdollisuudet.* *Alueidenkäytön suunnittelussa on varauduttava tavara- ja henkilöliikenteen kehittämisen tilatarpeisiin.*
pr 	**UUSI PÄÄRATA** Merkinnällä osoitetaan uudet pääradat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava uuden pääradan toteuttamismahdollisuudet.*
yr 	**YHDYSRATA / SIVURATA** Merkinnällä osoitetaan yhdysradat / sivuradat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava yhdys- ja sivuratojen kehittämismahdollisuudet.*
	LAIVAVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan kulkusyvyydeltään yli 2,5 metrin laivaväylät. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	VENEVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät, viitoitetut veneväylät. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	OHJEELLINEN VENEVÄYLÄ Merkinnällä osoitetaan viitoittamattomat veneväylät. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	

	OHJEELLINEN MELONTAREITTI Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät melontareitit.	
	OHJEELLINEN ULKOILUREITTI Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät ohjeelliset ulkoilureitit.	
	VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	
	UUSI VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan uudet, vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus.* *Voimalinjan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.*
	OHJEELLINEN VOIMALINJA Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset, vähintään 110 kV:n voimalinjat.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus.* *Voimalinjan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	OHJEELLINEN YHDYSVESIJOHTO Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset yhdysvesijohdot.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon toteuttamismahdollisuus.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.*

		Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.
	OHJEELLINEN SIIRTOVIEMÄRI Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset siirtoviemärit.	*Suunnittelumääräys* *Alueidenkäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemärin toteuttamismahdollisuus.* *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueidenkäytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.* *Suunnittelussa tulee huomioida luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön arvojen säilyminen ja pyrkiä ehkäisemään merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntyminen.*
	SUOJELTAVA VESIUOMA Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat luonnontilaiset joki- ja purouomat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	*Suojelumääräys* *Joenuomassa ja purossa ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä ja hankkeita, jotka voivat vaarantaa tai heikentää sen suojeluarvoja.* *Uomien ja niiden läheiseen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojeluviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*
	HISTORIALLISESTI ARVOKAS KANAVAUOMA Merkinnällä osoitetaan kulttuurihistoriallisesti arvokas Kraviojan kanavauoma.	*Suojelumääräys* *Kaikista aluetta koskevista maankäyttösuunnitelmista ja -hankkeista tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*

PIIRTÄMISTEKNISET MERKINNÄT	
	maakuntakaava-alueen raja
	kunnan raja
	osa-alueen raja
	poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu
kk	alueeseen tai kohteeseen liittyvä kirjaintunnus
Por	kunnan nimi
Kod	kylän nimi
1:20000	**ALUE, JONKA KULTTUURIYMPÄRISTÖT ON ESITETTY KARTTATEKNISISTÄ SYISTÄ KAAVAKARTASSA MITTAKAAVASSA 1:20 000**

POHJAKARTTAMERKINNÄT	
	asuinalue
	teollisuus- ja palvelualue
	vesialue
	peltoalue
	tie
	rautatie

Pohjoisranta 11 D, 28100 Pori
Info puh. (02) 620 4300
kirjaamo@satakunta.fi

Satakunnan maakuntakaava 2050:
https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/